

FELSZÓLALÁS KÖZÖSSÉGI VÉDJEGBEJELENTÉS ELLEN – NICKY/NOKI

A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (OHIM) által közzétett védjegybejelentések elleni felszólalások benyújtása – két évvel az EU-csatlakozást követően – ma már nálunk is a napi munka részévé vált. Ez persze oda-vissza értendő, vagyis a magyar védjegyjogosultak is felszólalnak, de az ő közösségi védjegybejelentéseik ellen is nyújtanak be felszólalásokat.

A felszólalási eljárás tárgya – leggyakrabban – két védjegy összetéveszthetősége.

A védjegyek összetéveszthetősége tárgyában kialakult közösségi védjegygyakorlattal a hazai irodalom már jó néhányszor foglalkozott.¹ Az Európai Bíróság nálunk ismertetett határozatait általában előzetes döntéshozatali eljárásban hozta, valamely tagállam nemzeti bíróságának megkeresése alapján.

Az alábbiakban ismertetendő NICKY/NOKI-ítélet² mind a fórumot, mind a „műfajt” tekintve eltérő jogi környezetben látott napvilágot. A fórum: az *Elsőfokú Bíróság*³ (a továbbiakban: Európai Törvényszék), a „műfaj”: *érdemi határozat*, s nem jogértelmezés, azaz nem előzetes döntés.

A közösségi védjegy elleni felszólalási eljárás bírósági szakában pedig még az az eljárásjogi különlegesség is jelentkezik, hogy míg az OHIM előtti eljárás kétpólusú kontradiktórikus eljárás, amelyben a bejelentő és a felszólaló áll egymással szemben, ugyanennek az eljárásnak a további szakasza az Európai Törvényszék előtt hárompólusúvá válik. Nevezetesen az OHIM előtti eljárásban szereplő felek közül az, amelyik a határozatot támadja felperes lesz, az OHIM pedig alperes, míg az alapeljárásban részt vevő másik fél „beavatkozó” pozícióban vesz részt a bírósági eljárásban. [Nálunk a Vt. 46/A § (5) bek. szerint a felszólalási eljárás bírósági szakában, azaz a megváltoztatási eljárásban megmarad az eljárás kétpólusú formája, a megváltoztatási kérelem benyújtójának helyzete ezért kényelmesebb, hiszen csak egyetlen ellenérdekű féllel kell vitatkoznia.⁴]

* jogtanácsos, Danubia Szabadalmi és Védjegy Iroda

¹ Legutóbb (korábbi hivatkozásokkal): Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 1. (111) évf. 1. szám, 2006. február, p. 81.

² T-398/04 angol és magyar nyelven: EUR-Lex

³ Elsőfokú (Európai) Bíróság: „Court of First Instance”

⁴ Az, hogy ez a törvényi megoldás helyes-e, vitatható. Már a szabadalmi törvény előkészítésekor elhangzott olyan javaslat, hogy helyesebb lenne a Magyar Szabadalmi Hivatal számára is valamiféle pozíciót biztosítani az olyan bírósági eljárásban, amelynek tárgya a Magyar Szabadalmi Hivatal határozatának felülvizsgálata. Néhány évvel később ezt az eljárásjogi megoldást választotta a jogszabályalkotó a versenytörvény 83. §-ában. A Vt. csupán a 77. § (10) bekezdésben biztosít a Magyar Szabadalmi Hivatal számára tárgyilag és időbelileg korlátozott „nyilatkozattételi” lehetőséget a bíróság irányában.

AZ ÜGY TÉNYÁLLÁSA

Az olasz Soffass cég az alábbi megjelölésre

NICKY

nyújtott be közösségi védjegybejelentést, s azt az alkalmazott betűtípusra tekintettel az OHIM „ábrás” bejelentésként vizsgálta, majd tette közzé. A bejelentés a 16. áruosztályban a következő árukat tartalmazta: „papírból és/vagy cellulózból készült háztartási és higiéniai termékek, például zsebkendők, arctörölő kendők, kéztörölők, terítők, háztartási papírtekercs vagy -henger, WC-papír”.

A közzétett védjegybejelentés ellen a francia Sodipan SCA cég *felszólalást nyújtott be* két korábbi francia védjegy alapján. Nevezetesen az 1 400 192 lajstromszámú

noky

védjegy ugyancsak a 16. áruosztályban van bejegyezve a következő árukra: „más osztályba nem tartozó papír, karton és ezekből készült termékek.” Az 1 346 586 lajstromszámú

NOKY

védjegy szintén a 16. áruosztályban van bejegyezve a következő árukra: „papírból készült háztartási vagy higiéniai termékek, például egészségügyi papír, zsebkendők, háztartási papír, szalvéták, abroszok, alátétek, alátétegyüttesek, papírtányérok és -poharak, valamint egyszerű használatos (eldobható) termékek”.

Az OHIM Felszólalási Osztálya elutasította a felszólalást. Lényegében úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó megjelölések között nem áll fenn vizuális, hangzásbeli vagy fogalmi hasonlóság. Kifejtette, hogy „a megjelölések az összbenyomás alapján minden tekintetben élesen különböznek egymástól”. Ezért a Felszólalási Osztály úgy vélte, hogy nem szükséges az árukat összehasonlítani. Ugyanezen okból a Felszólalási Osztály elé vizsgálta azokat a bizonyítékokat sem, amelyeket a felperes a közösségi védjegyrendelet⁵ 43. cikke alapján a korábbi védjegyek használatára vonatkozóan terjesztett elő.

Az elutasító határozat ellen a felszólaló fellebbezett. Az OHIM 1. sz. Fellebbezési Tanácsa az elutasító határozatot hatályon kívül helyezte, és azt állapította meg, hogy az ütköző védjegyek számottevő mértékben hasonlítanak egymásra, ezért megsemmisítette a Felszólalási Osztály határozatát, és az ügyet visszautalta a Felszólalási Osztály elé a szóban forgó áruk összehasonlítása és a korábbi védjegyek használatának igazolása céljából.

⁵ HL 1994, L 11, p. 1., magyar nyelvű kiadás, 17. fejezet 1. kötet p. 146

ELJÁRÁS AZ EURÓPAI TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT

A bejelentő (az eljárás bírósági szakában: *felperes*) nem várta meg, hogy az OHIM Felszólalási Tanácsa az új eljárást lefolytassa, hanem keresetet nyújtott be az OHIM mint alperes ellen, kérve, hogy az Európai Törvényszék semmisítse meg a támadott határozatot (azaz a Fellebbezési Tanács által hozott hatályon kívül helyező határozatot).

Kereseti kérelmét a közösségi védjegyrendelet 8. cikke (1) bekezdésének *b*) pontjára, azaz egyetlen jogcímre alapította, miszerint a Fellebbezési Tanács tévesen állapította meg, hogy az ütköző megjelölések között hasonlóság áll fenn.

A felperes elsősorban arra hivatkozott, hogy a Fellebbezési Tanács megállapításával szemben a szóban forgó védjegyek nyilvánvaló hangzásbeli, vizuális és fogalmi különbségeiknél fogva nem téveszthetők össze. A Fellebbezési Tanács félremagyarázta az összetéveszthetőségnek a közösségi joggyakorlat által értelmezett fogalmát (az Európai Bíróság C-251/95. sz., a SABEL-ügyben 1997. november 11-én hozott ítéletének 22. pontja⁶ és C-39/97. sz., a Canon-ügyben 1998. szeptember 29-én hozott ítéletének 29. pontja⁷).

A hangzást illetően a felperes vitatta a Fellebbezési Tanács azon megállapítását, miszerint a „ky”, illetve „cky” utolsó szótag közötti hasonlóság többet nyom a latban, mint az „o” és „i” magánhangzók hangzásában megmutatkozó különbség. A felperes előadta, hogy ennek a nyilvánvaló különbségnek – amelyet a francia nyelvben tovább erősít a „ni” és „no” szótagok eltérő ejtése – kell nagyobb jelentőséget tulajdonítani, mivel a fogyasztó éppen a szó első részét jegyzi meg (az 1. sz. Fellebbezési Tanács R 120/2000-1. sz., a Manfield kontra PENFIELD-ügyben 2001. január 19-én hozott ítéletének 23. pontja).

Vizuális szempontból a felperes vitatta a támadott határozatban kifejtett megállapítást, miszerint az ütköző védjegyek azért hasonlóak, mert első és utolsó betűjük megegyezik, és mindkettő rövid, angolos csengésű szóból áll. A felperes hangsúlyozta, hogy a két védjegy között jelentős eltérések mutatkoznak. Eltér betűik száma (a NICKY szó ötbetűs, a NOKY négybetűs). Az első NOKY védjegyben az „n” és „y” betűk rézsútosan felfelé összetartó tengely mentén rendeződnek el. A NOKY „o” betűje továbbá lekerekített háromszög alakú. A NOKY feliratban szereplő „k” betű egyenes szára jóval hosszabbra nyúlik, mint a betű ferde szárának felső vége. A második NOKY védjegyet egy medvefigura teszi egyértelműen jellegzetessé, mellkasán szív alakú rajz látható. Ezenkívül a kezdő- és záróbetűk nagyobbak

⁶ Az ítélet teljes terjedelmében magyar nyelven: Igazságügyi Minisztérium: Közösségi jog magyar adatbázisa – Bírósági Határozatok.

⁷ A szöveg:

„... annak kockázata, hogy a közönség azt gondolhatja, hogy a szóban forgó termékek ugyanattól a vállalatától származnak, illetve hogy egymással gazdasági kapcsolatban álló vállalatoktól, az irányelv 4. cikk (1)*b*) pontja szerinti SABEL 16–18. pontok (vö. 6. sz. lábj.) összetévesztést valószínűsíti. Ennek következtében – amint azt a főtanácsnok peröszszefoglalója 30. pontjában aláhúzza – annak bizonyítására, hogy nem áll fenn az összetévesztés valószínűsége, nem elegendő egyszerűen kimutatni, hogy az áruk vagy szolgáltatások származása tekintetében a közönség körében az összetévesztést nem idéztek volna elő.”

a többinél. Végül a bejelentett védjeggyel szemben mindkét korábbi védjegyet lekerekített szelű betűk alkotják.

Fogalmi szempontból a felperes vitatta a Fellebbezési Tanács azon állítását, miszerint nem bizonyította, hogy a „Nicky” szót Franciaországban becenévként használják.

Előadta még, hogy bizonyítás nélkül is közismert és általánosan elfogadott, hogy a frankofón és általában az EK-n belüli vásárlóközönség a „Nicky” szót egyes francia keresztnévnek (mint Nicole, Nicolas, Nicolette), illetve ezek idegen nyelvű megfelelőinek rövidítéseként érti. E tekintetben Niki Lauda autóversenyzőre, a „Micky és Nicky” című hetvenes évekbeli filmre és a „Nicky Larson” című képregényre hivatkozott. Ezzel szemben a „noky” cseh szó, az olasz „gnocchi” szó megfelelője. A felperes azonban kételyeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a francia vásárlóközönség értené ezt a jelentést. Ez a szó inkább a NOKIA szót juttathatja a francia vásárlóközönség eszébe, amely jól ismert megkülönböztető megjelölés a mobiltelefonok piacán.

Hivatkozott a felperes arra is, hogy az összetéveszthetőség kizárásához az is elegendő, ha a frankofón vásárlóközönség a „Nicky” szót közvetlenül tulajdonnevek becézett vagy rövidített alakjaként érti. Az ítélkezési gyakorlat szerint elegendő, ha a vitatott védjegyek közül az egyik egyértelmű és határozott jelentéssel bír az adott vásárlóközönség számára, és ezáltal erőteljesen közömbösíti a védjegyek közötti vizuális és hangzásbeli hasonlóságot [az Európai Törvényszék a T-292/01. sz., Phillips-Van Heusen kontra OHIM – Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS)-ügyben 2003. október 14-én hozott ítéletének 54. pontja⁸ és a T-185/02. sz., Ruiz-Picasso és társai kontra OHIM – DaimlerChrysler (PICARO)-ügyben 2004. június 22-én hozott ítéletek 55. és 56. pontja⁹].

Az alperes (OHIM) előadta, hogy a Fellebbezési Tanács helyesen hasonlította össze a közösségi védjegybejelentést és a korábbi védjegyeket, és hangsúlyozta ennek során, hogy a világosan (highlighting) felismerhető egyezőségek miatt erőteljesebb hasonlóság állapítható meg.

⁸ A szöveg:

„Azt kell mondani, hogy azok a fogalmi különbségek, amelyek a két védjegyet eredendően megkülönböztetik, nagymértékben közömbösítik az előzőekben említett vizuális és hangzásbeli különbségeket. Ahhoz, hogy egy ilyen közömbösítés fennforogjon, szükséges, hogy a releváns közönség szempontjából legalább az egyik védjegynek világos és sajátos jelentése legyen, nevezetesen, hogy a közönség képes legyen azt azonnal megérteni. Az adott esetben ez a helyzet a BASS [többféle jelentése is van: pisztráng, hánccs (rost), basszus – a ford.] ... Az tény, hogy a két szembeálló védjegy közül az egyiknek speciális értelme van – akkor is, ha a másik védjegynek nincs ilyen értelme, vagy teljesen más értelme van – elegendő, hogy a két védjegy közötti vizuális és hangzásbeli hasonlóságokat közömbösítse.”

⁹ A szöveg:

„Fogalmi szempontból a PICASSO szót a releváns közönség különösen jól ismeri, ez ugyanis a híres festő, Pablo Picasso neve. A PICARO szó a spanyolul beszélő számára többek között az irodalomból ismert 'pikareszk regény'-re utal. Ugyanakkor a spanyolul nem beszélő közönség (a többség) számára ez utóbbinak nincs szemantikai tartalma. A két megjelölés tehát fogalmi szempontból nem hasonló” (ítélet, 55. pont).

„Az ilyen fogalmi különbségek egyes esetekben közömbösíthetők a szóban forgó védjegyek vizuális és hangzásbeli hasonlóságát. Ahhoz, hogy egy ilyen közömbösítés fennforogjon, a megjelölések legalább egyikének a releváns közönség vonatkozásában (szempontjából) világos és sajátos értelemmel kell bírnia ahhoz, hogy a közönség képes legyen azt azonnal felismerni” (ítélet, 56. pont).

A felperes azon előadására válaszolva, amelyben az a szóban forgó megjelölések jellemző-it részleteikben elemezte, az OHIM (az alperes) előadta, hogy a megjelölések átfogó érzékelése alapján egyértelműen alárendelt (marginal) elemekről van szó. Ugyanis annak ellenére, hogy egy medve stilizált képe látható a második korábbi védjegyben, mindkét francia védjegyben a „noky” szó a meghatározó elem.

Az érintett védjegyek fogalmi vizsgálatával kapcsolatban az alperes azt adta elő, hogy a felperes bizonyítékai, amelyeket azon állításának alátámasztására terjesztett elő, miszerint a NICKY szónak egyértelmű és határozott, tulajdonnév-kicsinyítő jelentése van, nem alkalmazsak arra, hogy megfelelően alátámasszák ezt az érvet. A hivatkozott BASS- és PICARO-ítélet a jelen ügyben nem alkalmazható, mivel az ütköző védjegyek egyikének sincs olyan „egyértelmű és határozott” jelentése, amely alapján ki lehetne zárni a köztük levő kapcsolatot. Ezenkívül az alperes az Európai Törvényszék eljárási szabályzata 135. cikkének (4) bekezdése alapján először is az Európai Törvényszék előtt előadott új jogalapok elfogadhatatlanságára hivatkozott, mivel a keresetlevélhez csatolt 13–21. számú melléklet szerinte ilyennek tekinthető. Teljességgel új okiratokról van szó, amelyeket az eljárás eme szakaszában ezért nem lehet elfogadni [az Európai Törvényszék T-129/01. sz., Alejandro kontra OHIM – Anheuser-Busch (BUDMEN)-ügyben 2003. július 3-án hozott ítéletének 67. pontja¹⁰].

A bejelentési eljárás felszólalója (az eljárás bírósági szakában: *beavatkozó*) ellenkérelmet terjesztett elő, amelyben a kereset elutasítását kérte, valamint annak megállapítását, hogy felszólalása megalapozott, figyelembe véve az ütköző védjegyek között fennálló összetéveszthetőséget, amelyet a szóban forgó áruk azonossága tovább fokoz.

A beavatkozó előadta még, hogy mivel a szóban forgó megjelölések között nyilvánvaló hasonlóságok mutatkoznak, indokolt volt a Felszólalási Osztály határozatának megsemmisítése. Ezenfelül arra hivatkozott, hogy a francia fogyasztó nem érzékeli személynévre történő utalásként a NICKY védjegyet, amelyet papíráruk, zsebkendők és szalvéták, valamint hasonló áruk vonatkozásában használnak, mivel semmi nem utal arra, hogy kapcsolat lenne ezen áruk és egy „Nicky” nevű személy között, annál is kevésbé, mivel ez a becenév rendkívül ritka.

AZ EURÓPAI TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE

A közösségi védjegyrendelet 8. cikk 1. bekezdésének *b)* pontja értelmében egy korábbi védjegy jogosultjának felszólalása alapján a megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, ha

¹⁰ A szöveg:

„Ami a kérelmező (felperes) beadványához csatolt okiratokat illeti, amelyeket a Fellebbezési Tanácsnak nem mutatott be, ezek nem vehetők figyelembe, mivel az Európai Törvényszék előtti eljárás célja a Fellebbezési Tanács határozata jogszerűségének (legality of decisions) felülvizsgálata, amint azt a közösségi védjegyrendelet 63. cikke előírja. ... Az ilyen utólagosan előterjesztett bizonyítás megengedése ellentétes volna az Eljárási szabályzat 135. cikk (4) bekezdésében foglaltakkal ...”

azt azon a területen, ahol a korábbi védjegy oltalom alatt áll, a fogyasztók összetéveszthetik a korábbi védjeggyel való azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt (ítélet, 25. pont).

Ebből a rendelkezésből következően az összetéveszthetőség feltételezi azt, hogy a bejelentett védjegy azonos vagy hasonló a korábbi védjegyhez, és a védjegybejelentésben szereplő áruk vagy szolgáltatások azonosak vagy hasonlóak azokhoz, amelyek vonatkozásában a korábbi védjegyet lajstromozták. Együttes feltételekről van szó [az Európai Bíróság C-106/03. P. sz., a Vedral kontra OHIM-ügyben 2004. október 12-én hozott ítéletének 51. pontja (ítélet, 26. pont)].

Így ha az ütköző megjelölések teljesen különböznek, elvileg el lehet tekinteni a szóban forgó áruk megvizsgálásától, és meg lehet állapítani azt, hogy nem áll fenn összetéveszthetőség (ítélet, 27. pont).

Hozzá kell ehhez fűzni, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az összetéveszthetőség annak a veszélyét idézi elő, hogy a vásárlóközönség azt hiheti, hogy a szóban forgó áruk vagy szolgáltatások ugyanattól a vállalkozástól vagy adott esetben gazdaságilag kapcsolt vállalkozásoktól származnak (ítélet, 28. pont).

Ugyanezen ítélkezési gyakorlat szerint az összetéveszthetőséget átfogóan kell értékelni annak alapján, milyen képet alkot az érintett vásárlóközönség a megjelölésről, valamint a szóban forgó árukról, és figyelembe kell venni valamennyi, a jelen ügyben releváns tényezőt, különösen a megjelölések és a megjelölt áruk és szolgáltatások hasonlósága közötti kölcsönös függőséget [lásd az Európai Törvényszéknek a T-162/01. sz., a Laboratories RTB/OHIM – Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS)-ügyben 2003. július 9-én hozott ítéletének 31–33. pontját,¹¹ valamint a hivatkozott ítélkezési gyakorlatot – jelen ítélet, 29. pont].

¹¹ Az ítélet hivatkozik az összetéveszthetőség vonatkozásában követett joggyakorlatra, nevezetesen: Sabel-ítélet, 22. pont (vö. 6. sz. lábj.), Canon-ítélet, 16. pont, Marca Mode-ítélet, 40. pont (ítélet, 31. pont).

További szöveg:

„Az összetéveszthetőség átfogó értékelésekor figyelembe veendő tényezők között bizonyos kapcsolat (interdependence) feltételezendő, különösen a védjegyek, valamint az áruk vagy szolgáltatások közötti bizonyos hasonlóság. Ezért az áruk vagy szolgáltatások közötti kisebb mértékű hasonlóságot a védjegyek közötti nagyobb mértékű hasonlóság kiegyenlítheti (Canon-ítélet, 17. pont, Lloyd Schuhfabrik-ítélet, 19. pont). Ezen tényezők közötti összefüggést a közösségi védjegyrendelet preambuluma 7. bekezdése kifejezetten említi mint olyant, amelynek fényében az összetéveszthetőség fogalmát értelmezni kell, így egyéb tényezők mellett a védjegy piaci ismertségére és a védjegy és a megjelölés, valamint az áruk vagy szolgáltatások hasonlóságára is tekintettel” (ítélet, 33. pont).

„Ezenfelül a védjegyeknek az átlagos fogyasztó által, a szóban forgó árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatos észlelése (in the mind of the average consumer) az összetévesztés valószínűségének átfogó értékelésénél döntő szerepet játszik. Az átlagos fogyasztó a védjegyet összességében (as a whole) észleli, és nem vizsgálja annak különböző részleteit (Sabel-ítélet, 23. pont, Lloyd Schuhfabrik-ítélet, 25. pont). Az átfogó értékelés alkalmazásával a szóban forgó termék átlagos fogyasztója feltehetően ésszerűen jól tájékozott, valamint ésszerűen figyelmes és körültekintő. Ezenfelül figyelembe kell venni azt a tény, hogy az átlagos fogyasztónak ritkán van alkalm, hogy a különböző védjegyeket közvetlenül összehasonlítsa, és ezért arra a tökéletlen képre kell hagyatkoznia, amelyet emlékezetében megőrzött. Továbbá azt is figyelembe kell venni, hogy az átlagos fogyasztó figyelmének mértéke (level) feltehetőleg eltérő a szóban forgó termékek és szolgáltatások függvényében” (Lloyd Schuhfabrik-ítélet, 26. pont).

A kölcsönös függőségre tekintettel a védjegyek csekélyebb mértékű hasonlóságát ki-egyenlítheti a védjeggyel ellátott áruk vagy szolgáltatások nagyobb fokú hasonlósága és fordítva [lásd értelemszerűen a C-39/97 Canon-ítélet és a C-342/97. sz., a Lloyd Schuhfabrik Meyer-ügyben 1999. június 22-én hozott ítélet 19. pontját¹² – jelen ítélet, 30. pont].

Ezért ha csak kisebb mértékben hasonlít egymásra a két megjelölés, az összetéveszthe-tőséget valamennyi releváns tényezőt figyelembe véve, átfogóan kell értékelni (ítélet, 31. pont).

E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlat alapján az összetéveszthetőség átfogó mérle-gelésénél az ütköző megjelölések vizuális, hangzásbeli és fogalmi hasonlósága tekintetében az ezek által keltett együttes benyomást kell alapul venni, többek között megkülönböztető és meghatározó jegyeik figyelembevételével [lásd a hivatkozott BASS-ítélet 47. pontját és a hivatkozott ítélkezési gyakorlatot – jelen ítélet, 32. pont].

A jelen ügyben megállapítható, hogy az említett mérlegelés során a francia közönséget kell viszonyítási alapnak tekinteni (ítélet, 33. pont).

Vizuális szempontból meg kell állapítani, hogy a szóban forgó megjelölések között bizo-nyos fokú hasonlóság áll fenn. A NOKY megjelölés négy betűje közül három ugyanazon a helyen szerepel a NICKY szóban. Mindkét megjelölésben megtalálható az „n” kezdőbetű és a „ky” végződés. Mivel ez a végződés nem szokásos a francia nyelvben, olyan meghatározó elemnek tekinthető mindkét megjelölésben, amely felhívja a francia fogyasztó figyelmét (ítélet, 32. pont).

Hangzás szempontjából is van hasonlóság az érintett megjelölések között, mivel az üt-köző megjelölésben közös utolsó „ky” szótag felhívja a francia fogyasztó figyelmét. Ezért a megjelölések első szótagjainak, amelyek önmagukban eltérnek egymástól, a hangzás szem-pontjából kevés jelentősége van (ítélet, 35. pont).

E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint kisebb jelentőség jut a két védjegy közötti hangzásbeli különbségnek, ha olyan árukról van szó, amelyeket úgy forgalmaznak, hogy az érintett vásárlóközönség a vásárlás során rendszerint vizuálisan érzékeli a védjegyeket [a hivatkozott BASS-ítélet 55. pontja – jelen ítélet, 36. pont].

Fogalmi szempontból éppúgy lehetséges, mint ezt a felperes előadja, hogy a francia fo-gyasztó a „Nicky” szót a Nicolas vagy a Nicole keresztnév becéző alakjaként érti. Ennek az érvelésnek a jelentőségét azonban az is befolyásolja, milyen fajta árukról van szó, és milyen körülmények között forgalmazzák azokat. Következésképpen ezt az érvet nem lehet a többi, esetleges releváns tényezőtől elszigetelten mérlegelni (ítélet, 37. pont).

Meg kell állapítani, hogy a megjelölések közötti, a fentebb, a 34. és 35. pontban megha-tározott hasonlóságok alapján a Fellebbezési Tanács helyesen határozott úgy, hogy az ösz-szetéveszthetőség átfogó mérlegeléséhez az áruk összehasonlítása szükséges. Többek között

¹² Az ítélet teljes terjedelmében magyar nyelven: Igazságügyi Minisztérium: Közösségi jog magyar adatbázisa – Bírósági Határozatok

akkor merül ez fel, ha a megjelölések között akármilyen csekély hasonlóság mutatkozik, amelyet az átfogó mérlegelés során mérsékelhetnek még olyan szempontok, mint az áruk jellege vagy a forgalmazás körülményei (ítélet, 38. pont).

Ha ugyanis nem nyilvánvaló, hogy az ütköző megjelölések nem hasonlóak, hanem egyes elemekben hasonlítanak, egyes elemeik alapján viszont megkülönböztethetők, akkor ezeknek az elemeknek a jelentőségét nem elszigetelten, hanem az összetéveszthetőség átfogó mérlegelése során, valamennyi releváns tényezőt figyelembe véve kell értékelni (lásd fentebb a 29. pontban – jelen ítélet, 39. pont).

A keresetlevélhez csatolt 13–21. számú melléklet nem vehető figyelembe, mivel az Európai Törvényszékhez a közösségi védjegyrendelet 63. cikke alapján benyújtott kereset a Fellebbezési Tanács határozatai jogszerűségének (legality) vizsgálatára irányul. Az Európai Törvényszéknek ugyanis nem feladata, hogy újból megvizsgálja a tényállást azoknak az okiratoknak a fényében, amelyeket első ízben előtte terjesztettek elő. Ezeknek a bizonyítékoknak az elfogadása az eljárási szabályzat 135. cikkének (4) bekezdésébe ütközne, miszerint a felek beadványai nem változtathatják meg a Fellebbezési Tanács előtti eljárás tárgyát. Ezért ezeket a bizonyítékokat anélkül kell elutasítani, hogy vizsgálni kellene bizonyító erejüket [lásd a fentebbi BUDMEN-ítélet 67. pontja – jelen ítélet, 41. pont].

A fentiekre tekintettel a felperesnek a közösségi védjegyrendelet 8. cikk (1) bekezdése *b*) pontjára alapított megsemmisítés iránti kérelmét el kell utasítani (ítélet, 42. pont).

A beavatkozó annak végleges megállapítására irányuló kérelmét illetően, hogy a közösségi védjegybejelentéssel szembeni felszólalása megalapozott, arra kell utalni, hogy a közösségi védjegyrendelet 63. cikke (2) és (3) bekezdésének együttes olvasata alapján a Fellebbezési Tanács határozatát csak akkor lehet megváltoztatni, ha az anyagi jogi vagy eljárásjogi szempontból jogellenes [az Európai Törvényszék T-247/01. sz., az eCopy kontra OHIM (ЕCOPY)-ügyben 2002. december 12-én hozott ítéletének 46. pontja].¹³ E tekintetben meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat nem jogszerűtlen ilyen értelemben, és a jelen ügyben az összetéveszthetőséget valamennyi releváns tényezőt figyelembe véve, átfogóan kell értékelni (ítélet, 43. pont).

Ennélfogva a beavatkozó megváltoztatás iránti kérelmét el kell utasítani (ítélet, 44. pont).

¹³ A szöveg:

„... a közösségi védjegyrendelet 63. cikk (2) és(3) bek. értelmében a Fellebbviteli Tanácsok határozatai olyan esetben semmisíthetők meg, illetve változtathatók meg, ha lényeges vagy egyéb eljárási szabálysértés történt. Ezen túlmenően állandó bírósági gyakorlat, hogy egy közösségi jogi aktust az olyan tények és jogi normák alapján kell értékelni, amelyek abban az időpontban álltak fenn, amikor a szóban forgó intézkedést elrendelték (vö. T-123/97 48. pont, Salomon c/a Bizottság-ítélet, T-126/99 33. pont, Graphischer Maschinenbau c/o Bizottság-ítélet).

Az Európai Törvényszék elé tárt új tényekkel ezért a Fellebbezési Tanács határozatának jogszerűsége nem vitatható, kivéve azt az esetet, ha a Fellebbezési Tanácsnak ezeket a tényeket az igazgatási eljárás során saját kezdeményezése alapján kellett volna figyelembe vennie, mielőtt a tárgybani ügyben határozatát meghozza.”

NÉHÁNY MEGJEGYZÉS

1. Az ítélet első pillanatban „salamoni”-nak látszik, holott az csak az OHIM Fellebbezési Tanácsának határozatát hagyja helyben, s ezzel a korábbi eljárásban elbírálóként szereplő, a jelen perben alperesi pozíciót elfoglaló intézmény „végleges” állásfoglalásával azonosítja magát. Az ügy érdemében tehát az OHIM fog az összetéveszthetőség megléte vagy hiánya kérdésében újból állást foglalni.

2. Az első tanulság, hogy a bejelentő rossz „kaput döngetett”, bizonyítékait a megismételt felszólalási eljárásban kellett volna előterjesztenie (amit most már talán meg is tesz majd). A közösségi védjegyrendelet által létrehozott mechanizmus ugyanis nem teszi lehetővé, hogy a bejelentő két fórum „átugrásával” (Felszólalási Tanács, Fellebbezési Tanács) az Európai Törvényszékkel bíraltasson el olyan új bizonyítékokat, amelyeket a megelőző fórumokon elő sem terjesztett. Alig hihető, hogy akadna olyan tagállama az EU-nak, ahol ilyen eljárás-jogi lehetőség létezne.

3. Abból a körülményből, hogy az Európai Törvényszék a beavatkozó ellenkérelmét ugyancsak elutasította – a szerző véleménye szerint – aligha kellett azt a következtetést levonni, hogy a bejelentő ellenkérelmének előterjesztése felesleges lett volna. Egyrészt a bírósági eljárás végeredménye ritkán vehető biztosra, másrészt ezzel támogatta az alperest. Az is lehetséges, hogy a beavatkozó maga is számolt vele, hogy ellenkérelmének a közösségi védjegyrendelet 63. cikke alapján aligha van esélye. Maga a szerző azt sem tartja kizártnak, hogy ellenkérelmét – ami nem volt feltétlenül szükséges, hiszen a pernek most már csak „mellék-szereplője” volt – taktikai okokból terjesztette elő. Alighanem maga is így járt volna el.

4. A legfontosabb eljárásjogi tanulság mindenesetre annak a következetes – nem csak védjegyügyekben folytatott – gyakorlatnak a megerősítése, hogy az Európai Törvényszék a ténykérdések, különösen pedig újabb bizonyítékok vizsgálatára nem köteles (ítélet, 40. pont). Az Európai Törvényszék feladata az eljárás jogszerűségének, gyakorlatilag az eljárás-jogi előírások betartásának a felülvizsgálata. Ez minden kasszációs eljárásban így van.¹⁴ E sorok szerzője szerint ez a jogbiztonság alaki jogi előfeltétele is. Ennek ellenkezője a nem-kívánatos – évszázadok óta tiltott – *revisio per saltum*¹⁵ eredményre vezetne.

5. Ezek után álljon itt az eljárás egyes fázisai végeredményének összefoglalója: az OHIM a korábbi jogokat nem vizsgálta (arra nem is köteles); a Felszólalási Tanács a két védjegyet nem tartotta összetéveszthetőnek; a Fellebbezési Tanács az összetéveszthetőség kérdésében új eljárást rendelt el; az Európai Törvényszék a Fellebbezési Tanács határozatát eljárás-jogi szempontból nem találta kifogásolhatónak = a Felszólalási Tanácsnak új eljárást kell lefolytatnia.

¹⁴ A kasszációs fellebbviteli rendszer jellegére nézve vö. dr. Kengyel Miklós: Magyar polgári eljárásjog, 7. kiadás. Budapest, 652. széljegyzet.

¹⁵ Az ismertetett esetben ez méghozzá *revisio per duplum saltum* lett volna.